

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Pe pošti prejemani velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemani velja: Za celo leto 13 gld., za pol leta 6 gld. 50 kr., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in velja trisopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 287.

V Ljubljani, v sredo 16. decembra 1885.

Letnik XIII.

Deželni zbor kranjski.

(VII. seja, 16. decembra.)

Prečita in potrdi se zapisnik zadnje seje, potem se razdelé došle vloge, med njimi dopis c. kr. deželnega predsedništva o nadzorovanju živinskih sejmov, ki se je izročil v pretres gospodarskemu odseku. Potem je poročal dr. Sterbenec o poročilu deželnega odbora gledé osebnih zadev ter se spominjal najprej umrlega deželnega poslanca K. Rudeža. Predsedništvo prevzel je pri tej točki glavarjev namestnik, g. Grasselli, ker si je g. deželni glavar izprosil besede, da je v slovenskem jeziku prav toplo podpiral prošnjo deželnih uradnikov za povikšanje plač; omenjal je silne dragine, obilnega dela, marljivega poslovanja in nemško nadaljeval, da redko kateri dobi višjo službo, da nimajo komisij, s katerimi so sklenjeni postranski dohodki, in da posebne remuneracije dobé le oni, ki so izvanredna dela opravljali. § 10 letnega poročila se jemlje na znanje.

Gosp. profesor Šuklje vtemeljuje svoj predlog o premembni volilnega reda, izreka začudenje o izjavi barona Apfaltrerna, ki se je v imenu manjšine načelno izrekel zoper razširjenje volilne pravice, kar pač ni dokaz liberalnega mišljenja; potem omenja predloga poslanca Kluna, in kaže, kako bi v premožnejših krajih davkoplačevalec, ki plačuje 4 gold. 99 kr. ne imel volilne pravice, v revnejših krajih pa bi jo imeli ljudje, ki bi manj plačevali. On tedaj ni že naprej za ta predlog. (Gosp. profesor očita baronu Apfaltrernu, da neče razširjenja volilne pravice, in v tistem hipu se sam protivi takemu razširjanju. Kako se to vjema. Vr.) Potem je omenjal nekterih pomanjkljivosti dosedanje postave, zlasti §§ 7 in 32, in priporoča, da naj se zdaj, ko imamo čas, lotimo preuredbe volilnega reda. V formalnem oziru predlaga, da naj se ta predlog v pretresanje izroči upravnemu odseku.

Gosp. baron Apfaltrern je danes zopet vstal in povdarjal, da bodo on in tovariši glasovali tudi

zoper ta nasvet, kakor prej zoper samostalni predlog poslanca Kluna, toda ne iz neliberalnosti, kakor jim je podtikal profesor Šuklje, ampak ker nečejo, da bi v deželni zbor prišli ljudje, ki bi voditeljem služili le kot nekako zagrinjalo (folie) za njih samopridne namene.

Predlog se je potem izročil upravnemu odseku.

Točka 5 se je odstavila z dnevnega reda, ker še ni natisnjena dotična priloga.

Gosp. dr. Poklukar poroča potem o računskem sklepu Slapske šole za l. 1884, kateri se odobri. Poročilo deželnega odbora v ustanovah, in sicer o sprejemanju sirot v obé sirotišnici l. 1884 in l. 1885 in podeljevanje ustanov na roke, o bišnem redu za Marijanišče in poduku za šolskega ravnatelja, dalje o nadzorovanju deželnih sirotinskih ustanovljencev v Marianum po šolskih sestrah in daljni obstanek zasebne šole, o oddaji deželnih sirot iz sirotišnice roko-dalcem v izvežbanje, o imenovanju gosp. Kluna za Flachenfeldovega kanonika in o oddaji Lazarinove ustanove za zdravnika ubožnih župljanov v Krškem, predlaga g. poročevalec dr. Poklukar vzeti na znanje.

Gosp. dr. Samec omenja, da poročila o Marijanišči za svojo osebo ne more vzeti na znanje, dokler g. poročevalec deželnega odbora ne pojasni, je li res, da učiteljice v Marijanišči slovenskega jezika niso zmožne, in da se iz Marijanišča rekrutirajo učenci za nemško šolo Ljubljansko.

G. Dežman omenja, da je odboru znano samo toliko, da obiskujejo učenci mestne šole, da sta dva stopila v gimnazijo, in da so sestre, kolikor on vé, slovenskega jezika zmožne in z otroci občujejo slovenski, morda tudi kaj nemški.

G. Grasselli potem pojasnjuje, da je 40 otrok v slovenskih in 5 letos vpisanih v nemški ljudski šoli mestni. Ob enem pa izreka željo, naj bi vodstvo v Marijanišči za svoje otroke ravno tisto poskrbovalo, kar velja za druge otroke. S tem je menda vstroženo vprašanje dr. Samca.

Dr. Vošnjak misli, da mu menda še ni vstroženo, ker je hotel menda vedeti, so li otroci, ki so

v nemški šoli, res tudi Nemci ali ne, ker mu je znano, da so trije otroci v nemški šoli, ki pa nemškega ne znajo.

Dr. Poklukar konečno odgovarja g. Dežmanu, da vendar-le ne gré otrok iz Marijanišča v nemško šolo pošiljati samo zaradi tega, ker bi bila sicer ta šola jako prazna. Sicer pa priporoča deželnemu odboru, da naj na to reč še strogeje čuje, kakor do sedaj. Poročilo deželnega odbora se potem vzame na znanje.

Prošnja občine Prevoje za podporo za poplačanje bolnišnih stroškov po Francetu Klopčiču se izroči v rešitev deželnemu odboru.

Gledé prošnje Marijine bratovščine v Ljubljani za podporo, predlagal je g. poročevalec, da se odbije; g. Klun podpiral je to prošnjo in predlagal, da naj se izroči deželnemu odboru z naročilom, naj se na-njo ozira in dovoli primerno podporo, kadar bode bratovščina dokazala, da je začela zidati nameravano poslopje. Toda ta nasvet ni našel zadostne podpore in je bil sprejet nasvet poročevalcev, ter se je prošnja odbila.

Kraškemu komitetu turistnega kluba na Dunaji gledé podpore za osuševanje Planinske doline se je dovolilo 500 gld., podpornemu društvu rudarskih adamikov v Ljubnem pa 20 gld. Prošnja bivšega učitelja Hiti Matija za milostno pokojnino se ne usliši, ker se mu je že lani dovolila miloščina za 5 let, in novih razlogov ni navedel, da bi se bilo njegovo stanje na slabše obrnilo.

Ravno tako se odbije prošnja grobokopa Mediča Jakoba za povikšanje letne odškodnine, ki znaša sedaj komaj 45 kr. od mrliča, na 70 kr. — G. Klun povdarja, da je plača 45 kr. res premajhna, da je zato posel silno težaven, da ne dobiva štolnine kakor pri družih mrličih in da naj se mu toraj odškodnina povikša vsaj na 60 kr. od mrliča. — Poročevalec dr. Vošnjak omenja, da ima razun 180 gold., ki jih plačuje deželni odbor, še 100 gold. Jalenove vstanove, da toraj res že zdaj dobiva 70

LISTEK.

Zadnji samotar.

Izvirni zgodovinski roman.

(Spisal Podvigenjski.)

(Dalje.)

XII. Tri važne novosti.

Na Vignji najnovejši dogodek je povrat Vekoslavov z Laškega. Že nekaj dni sém se cela družina po večerji zbira okoli Vekoslava in ta pripoveduje prav mično, kar je čudovitega videl na potovanju. Tudi Cene se splazi v kot za kuhinjsko klop ter z odprtimi usti na-se vleče vsako besedo iz ust Vekoslavovih; posebno se ne more načuditi temu, kar je slišal o Benetkah, da se ne vidi v celem mestu ne konja, ne vola, ne krave: tu pa bi ne bilo za-me, misli si.

Sicer pa izvzemši, kakor smo rekli, večere, gré na Vignji vse po navadi. Post je ravnokar se začel, kakor navadno na Goriškem, tako posebno letos čez vse krasen, dnevi so se stegnili čez eno uro solnca, toplo je, rekel bi spomlad, ktera večkrat na Goriškem prehití za cel mesec sosedne gorate dežele proti severu. Glavno delo je pri trtah, po vino-

gradih režejo, vežejo in kopajo, da je kaj. In Vekoslav, stari kastemu očetu Pavlu podpora, pridno hodi okoli delavcev, ukazuje, opominja, naročuje, kakor gré mlademu gospodarju, a vedno in povsod prijazno in vendar dostojno, svojo gospodarsko dostojnost združuje s prikupljivo milobo, tako, da so sploh delavci, ko so se oddahnili, in je on ravno odšel, med seboj pravili: Vse dobre lastnosti ima, očetove in matere.

Vendar pa, kdor ne sodi človeka počez in po zunanem vedenju in govorjenju, ampak si je po dolgem opazovanju človeškega življenja in po skušnjah toliko obistril oko, da na površji zunanosti umé brati tudi to, kar je v sri človeškem skrito, tak priden opazovalec, pravim, moral bi bil kmalo zapaziti, da Vekoslav se je mnogo spremenil, odkar se je skozi Gorico vrnil z Laškega, pogrešal bi na njem one neprisiljene veselosti, ktera ga je nekdanj toliko odlikovala. Akoravno se je prizadeval na zunanje ničesa premeniti v občevanju s stariši in s posli, vendar se je od časa do časa, ali recimo, ko je li zamogel nepazen biti, odtegnil v samoto; v očeh in obrazu zdelo se je, kakor da bi mu utrenila neka usodna moč podobno otožnosti, ali, rekel bi bolje, zamišljenosti, tako, da ne redkokrat je v pogovorih ostal dolžan na vprašanje odgovora,

akoprav so vsi na Vignji, posebno pa mati županja, prav krepko in razločno govorili, lahko bi bil kdo mislil, da Vekoslav dobro ne sliši. A tega se vé da ni še nikdo zapazil, nego le mati, kakor sploh matere imajo kaj bistro oko za vsako najmanjšo bolečino svojih otrok, telesno in dušno. Vendar pa do zdaj si ni še upala svojo skrb sinu izraziti; mislè si, bo že še prišel čas in priložnost za to.

A tudi Vekoslav nikomur na Vignji, tudi materi ne, akoravno jo je nežno ljubil, ni še razodel svoje bolesi, bodisi, da je bil presramožljiv, ali pa jej ni zaupal. Pa kaj, saj še celó prav za prav vedel ni, kaj ga vznemirja, in gotovo, ko bi ga bil kdo vprašal: povej, kaj te boli? bi ga bil spravil v zadrego, ne vedočega še za-se ne doumeti, kar je srce nejasno čutilo, še manj pa z okorno besedo izraziti. Mostovski, Julijeta, grof Gvidon, Kazanovski, Goriška zabava itd., vse to se mu je mešalo po domišljiji in mu mnogokrat seglo globoko do dna srca, ter mu zblodilo sicer vedno prozračno površje čiste duše. In da bi vsaj vedel, kaj ima o vseh teh misli. Mostovski dober, vljuden, pobožen — vse prav — vendar — vendar — Gvidon še vedno priljuden — vendar — kaj pa vendar? Odgovora sam ne vé. In Julijeta, ktere podoba pri vseh mislih splava na vrh in se povsod vsiljuje, da kmalo

kr. od mrliča. Konečno se sprejme odsekov nasvet, da se prošnja odbije.

Ravno tako se ni uslišala prošnja Vincencijevega društva za povikšanje sirotinskih vstanov v Marijanišči od 90 na 100 gold., dalje prošnja učitelja Matija Arkota za tretjo starostno priklado in povračilo 56 gold. 65 kr. starostne doklade, pa prošnja učitelja Pirnata Jerneja za 2. in 3. starostno doklado.

Društvu za podporo dijakov v Rudolfovem se je dovolilo 250 gold., gledé prošnje „Matice slovenske“ v podporo šolskih knjig g. Kerstnik v imenu finančnega odseka predlaga deželni odbor pooblastiti, da naj „Matici Slovenski“ iz denarjev, ki so odločeni za izdavanje knjig že za l. 1885 in za prihodnje leto dovoli primerno podporo. —

G. Dežman želi, naj se odloči gotova svota za Matico, ker pride sicer deželni odbor kaj lahko v zadrego. Pri glasovanju se sprejme predlog finančnega odseka.

„Naródni šoli“ se dovoli podpora 100 gold., društvu v podporo bolnih vseučilišnikov na Dunaji razun letnine za dijake iz Kranjskega še 50 gold.

Prošnja „Vrtčevega“ vrednika za podporo se odbije.

Veselu Ferdinandu, učencu na akademiji za umetnosti v Mnihovem, in Ažbe-tu Antonu, slikarju v Mnihovem se dovoli vsakemu podpora 100 gold. za l. 1886.

Ob eni popoldne g. glavar sklene zborovanje per prihodnjo sejo napové za petek 18. t. m. ob desetih popoldne.

Francoske razmere.

6. avgusta se je razšla zbornica francoska, voljena l. 1881 z bojnim klicem „klerikalizem je sovražnik“. V sovraštvo se je rodila, sovraštvo je sled njenega delovanja. Zapustila je malo prijateljev, pač pa mnogo znakov svoje narave.

Iztirala je redovnike iz učilnic, vpeljala brezbožne šolske posilnice, odobrila ločitev zakona, izbrisala „Boga“ iz prisega. S kratka: vodilo je njeno delovanje smrtno sovraštvo do katoličanstva. Vpeljala je tudi odstavljivost sodnikov, da spravi h kruhu „svoje“ ljudi.

Potratno so razmetávali državno premoženje, vedno je rastla pèza dolgov. Delavcem so obljubovali zlate gradove cerkvenega premoženja ter priznali že davno obstoječim delavskim zbornicam javno pravico.

„Minula zbornica je vrgla šestero ministerstev in dovolila primanjkljaj“, je pisal republikanski „National“. Ferry-jev kabinet obdržal se je na stoléh celih 21 mesecev ter dokazal, da je mogoča tudi stalna republikanska vlada. Finančni minister Sadi-Carnot se je pohvalil, da je ljudovlada naložila deželi le 4477 $\frac{1}{2}$ milijona novih dolgov, dočim so ji zapustile prejšnje vlade 19.772 milijonov primanjkljaja. Pa pozabil je pristaviti, da je republika stara še le sedem let, kajti l. 1878 so prišli republikanci do krmila. Na državni račun so si izposodila železniška društva 500 milijonov. Zgradili so sicer mnogo tisoč

kilometrov novih železnic, ki se pa ne izplačujejo, ker država jim mora plačevati že 63 milijonov letne podpore. Davki se bodo morali zvišati za 400 do 500 milijonov, akoravno je vedno večje pomanjkanje v deželi. Se vé, to se bo zgodilo še le sedaj po dovršenih volitvah.

In kaj pravi k temu narod francoski? Velika mesta in delavci so tako slepi, da so proti vsaki spremembi in so se pri zadnjih volitvah pomaknili le še bolj na levo. Prebivalstvo po deželi pa, večina francoskega naroda je v popolni oblasti začasnih vlad, ktere mu delé z levo krabek, z desno „škorpijone“. Boji se prevrata, ker vsak se je vršil na njegove stroške. Sedanja vlada tolažila je kmeta z učilnicami, železnicami in obilnim zaslužkom, a davki pridejo po — novih volitvah.

Če se čujejo med narodom pritožbe, vlada z izgovori ni v zadregi. Tako je miril razburjene duhove 12. julija pri odkritji spomenika konventnega člana Grégoire-a minister Allain-Targé s proroškimi besedami: „Petnajst let sem delal z Gambetto. Kakor on imel sem prepričanje tudi jaz, da ni mogoča nobena preosnova, noben napredek, predno se ne vpelje „listovni skrutinij“. S tem so opravičene vse napake, vsi pregreški.“ Toraj nova zbornica, ko je skrutinij prestal svojo preskušnjo, delala bo čudeže. In če ne, saj narod nima spomina, tolaži se vlada.

Vladujoča stranka, oportunisti, začeli so nategovati ušesa, ker narod utegne s časom spoznati svoje prijatelje. Zato je pisala 26. junija „République française“: „Prišla je ura, da pustimo na strani stare programe s premetimi besedami ter se zedinimo o skupnih načrtih, ki bodo geslo za volitve. Skupne načrte najdete, ako jih iščete, kjer so, namreč v splošni volilni pravici, ki je zelo priprosta, pa modra naprava. Kaj hoče dežela? Da se republika vtrdi in vlada. S kterimi sredstvi se more vtrditi in kako se dobro vlada? To je jedro vsega vprašanja. Za to dvojce se mora skrbeti, drugo je postranska reč. Ko bi hotli postransko reč vzeti kot glavno ter naštetih posameznosti programa in vrsto prenapred, slabo bi opravili, ker bi naštel in opisali brezštevilne vzroke naše nevednosti. Marveč gre se za to, da s skupnimi močmi zberemo in pridobimo kolikor mogoče republikancev.“

Drug republikanski list pripomnil je še: „Ako iz te navlake izluščimo glavno misel, glasi se: edino potrebno je republika. Spoštovati je moramo radi nje same. Vse naj ostane pri starem, množé se naj iste napake, da le ostane ime republika in mi imamo v rokah oblast.“

Oportunisti so pisali pred volitvami, da so jih prsti boleli; držali so se gesla Ludovika XIV.: „L'etat c'est moi“. In vendar je priznala oportunistiška „France“: „Le v eni točki so za edinost se boreče skupine edine, v strahu pred radikali.“

Že s koncem junija so se zbrali vodje večine, da bi se dogovorili o skupnem volilnem oklici, pa do sredi avgusta se niso sporazumeli. Eni so vlekli na levo, drugi na desno.

Oportunisti so se razkrojili v glavni dve stranki republikanskih liberalcev in radikalcev. V imenu prvih je izdal okrožnico senator Barthélemy-Saint-

Hilaire, v kateri piše: „Gledé verskega vprašanja, ki je danes ravno tako občutljivo kakor nekdanj, tirjati morate od svojih kandidatov, da s čuječo nepristranostjo pridobé spoštovanje vsem pravicam prostosti vesti, ker ji preti nevarnost od slepega in sovražnega fanatizma. Ta skuša navzlic konkordata in pod zastavo javne sile nadomestiti vero velike večine naših sodržavljanov z nevero in bogatajstvom.“

Vodja druge stranke, Pavel Bert, se je postavil na radikalno stališče ter je izdal oklic: „Edini smo v tako velikih in glavnih vprašanjih, da smemo tiho ona prezreti, ki bi nas mogla razdvojiti. Edini smo v tem, da poduk postane posveten. Odstraniti moramo vse nauke in učitelje, ki nam jih je vrinila cerkev . . . Edini smo v tem, da vstrajno stopimo v boj proti cerkvi ter vse mogoče storimo, da se končá (boj) v prid republike in prostosti vesti. Edini smo v tem, da enako razdelimo teže službe vojaške na vse državljané, da se ji nobeden ne more odtegniti s kakim sredstvom.“

Toraj je veliko oportunistov edinih z radikali, da se cerkev loči od države ter vera iztrebi z vsemi mogočimi sredstvi. V radikalnem oklici namreč glasi se med drugim: „Pri zadnjih volitvah smo zmagali z geslom: „Klerikalizem je sovražnik“. Boj proti cerkvi loči republikance od starih strank ter združuje vse demokrate v skupno misel.“

Pri vsem tem navdaja mnogo oportunistov strah pred monarhisti in katoliškimi republikanci, in zadnje volitve so pokazale, da ta strah ni prazen. Akoravno so v verskem vprašanji edini z radikali, vendar znajo skrivati svoje sovraštvo do cerkve. Tako je vodja oportunistov, Ferry, 9. avgusta v Lyonu, polagal narodu na srca, da je ločitev cerkve od države sedaj še nemogoča. Oni Ferry, ki je prišel v Franciji kulturni boj, zagovarjal je konkordat, dobro vedóč, da bi daljni boj države proti cerkvi potisnil katoliške republikance v vrste monarhistov.

(Konec prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 16. decembra.

Notranje dežele.

O *Derenčinovi izvolitvi v Zagrebu*, ki je stopil v deželni zbor namesto Krestiča, nam je še marsikaj popolniti. Kakor znano, se je Krestič odpovedal zaradi škandaloznega postopanja Miškatičevega in banovega o dogodku 18.000 zgodovinskih aktov. Vlada je potem takoj razpisala nove volitve, vidoč pa, da bi njen kandidat, odvetnik Markovič, ne dobil zadosti glasov, je prvič razpisane volitve preložila, češ, da ni še zadosti časa (10 dni) preteklo od oklica volitev pa do volilnega dne. Hrvatje so pa z vlado vred počakali. Med tem je vlada v Zagrebu vso svojo armado na noge spravila; uradnikom je došlo povelje, da morajo soglasno voliti njenega pristaša, drugod se je pa z dobro besedo tudi mnogo storilo za Markoviča in proti Derenčinu. Da so imeli v Zagrebu zopet veliko denarja na razpolaganje vsi tisti, ki so se za Markoviča potezali, je znano, če tudi je ves tisti denar zavržen. Na dan volitve, v soboto, je nekoliko časa kazalo, da bo Markovič zmagal. Prvi so namreč volili od bana odvisni uradniki kakor vbrane piščalke soglasno

ne bo mogoče več gledati brez njene svitlobe. In da bi vsaj bilo dovoljeno o Mostovskem ali o Gvidonu misliti kaj slabega, toda ljubezen krščanska še tega ne stori. Pa vendar stoji pisano: Bodite previdni, kakor kače. Previdni, previdni — kaj, ako ničesa ne vem? Sumničiti je prepovedano. In vendar Povsod negotovost! O srečna mladostna leta, ko človek še ne pozná žalostne človeškega življenja, ko še spé strasti in srce, vir neutešnih želj, miruje v senci bujnih podob otročje domišljije! A kako bridke so prve skušnje stopivšega iz otročje brezskrbnosti v življenje, kako lažljivo je vse, zatoraj pogosta prevara. Oni, s kterimi je imel opraviti, so deloma že osiveli v posvetni modrosti, on stal jim je nasproti kakor otrok.

Toda imel je Vekoslav, kar najboljšega mladencu v življenje zamore dati izvrstna odgoja, strah božji, ki je začetek one modrosti, ki osramoti vso posvetno modrost. Odgojen v tej modrosti iskal je za rane olajšanja najpred pri Bogu, v molitvi. In prav zdaj bil je sveti postni čas, ki resno opominja vsakega kristijana na vzvišene resnice sv. vere. Potolažen se je vsakokrat vračal od molitve. Vendar pa vseh milosti Bog neposredno ne deli, ampak po božnega le razsvitli in podučí, kaj naj stori, kako

si pomaga, da doseže, kar želi, ga tudi okrepčá za to. In tako je tudi Vekoslav kmalo sprevidel, da si pri ljudéh mora poiskati leka. Eden sam žarek, da bi prisijal in razgnal notranjo meglo duše, drugo bi prišlo samo ob sebi. In h komú bi se obrnil? Pride mu na misel častiti puščavnik s pod sv. Gregorja. Starost je Vekoslav čez vse spoštoval in cenil; saj tako uči božja modrost. In blagor družbi, blagor državi, kjer govoré povsod prvo besedo stari, skušeni možje. Le pri Štanjelcih je bolj kakor pri vseh drugih čislana bila krepost, ker tam so častitljivi starčki zasedali vladne stole in nadzorovali javno življenje. In očeta Hostnika, kdo bi ne spoštoval? Živi vzgled zatajevanja in pokore, svet mož, čegar ena sama beseda tehtala je več nego naj-sijajnejši govori mladih neizkušencev. Tudi ga Vekoslav, vrnivši se iz Italije, ni še obiskal.

Bilo je o solnčnem zahodu nekega večera, kmalo potem, ko se je bil Vekoslav na novo vdomačil na Vignji, ko ga že najdemo pri sv. Gregorji. Akoravno je vedel, da puščavnik navadno pride še le ko se jame temniti, zvonit angeljevo češčenje, vendar hotel ga je raje čakati nego prekasno priti.

Pri sv. Gregorji pa na pokopališči opozoril je oko vsakega vstopivšega lično okinčan grob, kte-

rega je puščavnik vsak dan gredil in zalival. Ko Vekoslav predenj stopi, koj zarudi; še bolj s srecom, kakor z očmi, bral je iz belih cvetic umeteljno ubrani črki: V. J.; spolnjena obljuba puščavnikova, ktero mu je bil dal predno je odpotoval. A kako še le ostrmí, ko na drugem konci gomile bere ravno tako umetno razvrščeni, s prejšnjimi popolnoma upriličine črki, iz prvih letošnjih vijolic: J. V. Sredi gomile pa upodobljeni sti bili dve sreci, eno iz belih zimnic, a drugo iz vijolic.

„In te vijolic, je-li sama nasadila, ali vsaj ukazala nasaditi, ali, ako ne to, ne ono, vsaj vendar razume, kaj to pomenja, ali vsaj, videvši to, še zahaja semkaj molit?“ Ta vprašanja so se eno za drugim vrstila v sreci Vekoslava. Bo pa vedel oče Hostnik.

„Hvaljen bodi Bog, ljubi moj sin, mir s teboj na tej sveti zemlji, angelj in vseh pravičnih duše s teboj“, zasliši nekaj časa potem Vekoslav puščavnikov glas za seboj. Toraj se častitljivemu starčku globoko prikloni in mu roko poljubi, kakor ljubeči otrok očetu.

„Najpred, preljubi sin, povabiti moram ljudstvo k češenju Matere Božje“, pravi starček in gré pred cerkev, ter začne zvoniti angeljevo češčenje.

„A zdaj, preljubi sin, poklekni na grobišče

Markovič, Markovič, Markovič itd., tako, da je proti najstariji uri vladni kandidat že jako veliko število glasov za-se imel. Sedaj se je pa kar h krati veter zasukal, ker prišli so drugi neodvisni volilci na vrsto. Ob dveh popoldne je že imel Derenčin 9 glasov več memo Markoviča, če tudi je vladna za poslednjega na vso moč delala. O navdušenju in kaj se je potem z Derenčinom zgodilo, pisali smo že včeraj. Zagrebčani so pa zadovoljni, da se je pravi narodni duh med volilci še ohranil vkljub uradnemu pritisku in pritisku madžaronov.

Versko gibanje po Dolenji Avstriji je bilo okoli 8. decembra tolikošno, kakor že zdavnej ne poprej. Provzročil ga je od vseh pravih katoličanov razglašeni ugovor proti Vereščaginovim spakam, ktere so vsi škofje soglasno obsodili. Znano je, da je zaradi tega Dunajski kardinal, nadškof Ganglbauer, odločil ravno praznik Matere Božje čistega spočetja, da bodo verni na Dunaji prejeli sv. zakramente v pravni dar za velikansko razžaljenje Božjega Sina in njegove prečiste Matere Marije. In res je izvanredno veliko število Dunajčanov prejelo 8. decembra sv. zakramente na omenjeni namen. Gibanje to pa ni bilo le na Dunaju, temveč se je kakor ogenj po deželi razširilo in glejte čudo, sedaj niso bili duhovniki, ki so ga razširjali, nego — židje in židovski listi. Na Dunaji izhaja jako veliko število zakotnih lističev, ki Dolenjo Avstrijo v pravem pomenu besede poplavlajo. Vsi ti listi so po svoji vmazani navadi jeli hvaliti Vereščagina in brezverstvo, ter norčevati se iz Dunajskega nadškofa, da se nad takimi rečmi spodtika. To je pa ravno sicer precej liberalne Dolenjeavstrijce opozorilo, da so jeli popraševati kako in kaj. To priliko so porabili duhovni po celi deželi in so vernim razložili vso zadevo ter ločili pleve od zdravega zrnja. Vspeh je bil velikanski! Možje, ki se več let niso zmenili za prejetanje sv. zakramentov, pristopali so k mizi Gospodovi, o ženskih in mladini pa niti ne govorimo ne! Po več krajih napravili so dopolne slovesne sprejeme na čast žaljeni Materi Božji, pri kterih se belo oblečene dekleta svetile. Da pri tolikošnji slavi Božji tudi hudičeve tlake ni manjkalo, pač ni treba posebej omenjati. Tako se je v neki občini Sitzdorfskega dekanata ondašnji razsvitljeni izgojovatelj mladine odlikoval s tem, da je Vereščaginove slike do neba poveljeval ob enem pa zasramoval „neumne kmete, ki farjem vse verjamejo“. Pa tudi ta je dobil svojega moža, ki ga je v pričo drugih ljudi v krčmi vprašal: „In takim, kakor ste Vi, naj bi mi izročali našo mladino v odgojo? Nikakor ne!“ Mož mu je zadosti povedal, ker mu je ravno vse povedal s temi kratkimi besedami.

Avstrijskim Nemcem, ki imajo še kaj poštenega srca do stare Avstrije že silna veliko-nemška agitacija tako preseda, da so se proti njej dvignili in mislijo zbijati klin s klinom. V „Oesterr. Corr.“ nekdo v tem smislu tako-le piše: „Vsi patrijotje, kdor ima le količkaj ljubezni do stare Avstrije, morajo se združiti v jedno veliko zadrugo okoli staroslavnega praporja stare Avstrije, pod kterim se bodo uprli nesramni in neznosni velikonemški agitaciji. Domoljubna zveza se mora osnovati po celi Avstriji, h kteri naj pristopajo vse narodnosti brez razločka vere in rodu; vsi, kterim je še kaj na zvestobi do presvitlega vladarja ležeče in to tudi v srcu čutijo, sežejo naj si v roke pod zastavo stare Avstrije. Povsod kjer so nastala inemško-narodna društva, ustanoviti se jim morajo avstrijsko-domoljubna društva nasproti in povsod ondi, kjer se zbirajo nemškutarji okoli veliko-nemškega praporja, biteti morajo vsi pravi Avstrijci k črno-rumeni zastavi, ktere naj se trdo oklenejo. Le tako zatrla se bode mednarodno hujskanje, ktero je že do smrtnega sovraštva prikipelo. Še je, hvala Bogu, zadosti mož v

in moliva rožni venec za vse uboge duše v vicah, posebno za one, kterih trupla tu počivajo.“

Po dokončanem rožnem vencu moli starček „Oče naš“ in „Češčeno si Marijo“ posamno za vse tiste, ki so umrli lani od vseh duš dne.

Stemnelo se je že davno, ko je Vekoslav od sv. Gregorja proti Vignju počasi korakal s povešeno glavo, morda zato, da ne bi v temi zadel ob kamen na pregledki poti, ali pa mu je dal pogovor s puščavnikom novega gradiva za mišljenje, to poslednje je verjetniše, ker ne le da je počasi stopal, ampak celó od časa do časa postajal in z glavo prikimoval in odkimoval, kakor da bi se trudil razsipane misli zbrati in jih vrediti ter tako jasnost in gotovost v dušo spraviti. Prav živahna in silna mora biti v njem duševna boritev, kar se spozná iz tega, da iščejo misli iz notranje tesnobe prodreti in se upodobiti v samogovornem besedovanju. Poslušajmo. „Dovolj mi je, da tudi ona vé za-me, da misli na-me, da . . . da . . . No, zakaj se pa bojim izreči, saj mi je zagotovil oče Hostnik, ali naj še on laže!“ In spet postoji in ponavlja: „Mar naj še oče Hostnik laže? Ne, ne; puščavnik pa ne laže.“

(Dalje prih.)

našem cesarstvu, kterim je ljubezen do Avstrije bolj pri srci, kakor pa veliko-nemški „švindl“ in kteri so pripravljeni za svojega cesarja žrtvovati vsak čas svojo kri in svoje blago. Le škoda, da so se ti do sedaj dali strahovati pešice širokoustnikov velikonemških, kteri noč in dan prav po krtovo na to delajo, kako bi spodrili glavne stebre Avstriji. Da bi se ta zvalila v prah in pepel. Dobro misleči Avstrijci se morajo pričeti tem ljudem po robu postavljati, in morajo njihova nesramna dela svetu razkrivati!“

O **pravnih praktikantih** izdal je pravosodni minister izvrševalno določbo, da mora vsaka deželna sodnija skrbno na to gledati, da se pravni praktikantje enakomerno dobro vežbajo v civilnih in v kazenskih zadevah. To se je menda zaradi tega zgodilo, ker so se nekteri juristi — in takih ni ravno malo — popolnoma enostransko izvežbali. Kot pravni praktikantje vstopili so pri tej ali oni deželni sodniji, kjer so postali avskultanti in kmalo na to pristavi. Pečali so se vedno le s preiskavanjem, kedar so jeli samostojno delati in kedar so prišli potem venkaj na deželo, bodi-si za pristava bodi-si za sodnika, jim je bilo delo popolnoma novo, kakor bi še nikdar ne bili v tej zadevi persa v roki imeli, kar je bila tudi popolnoma resnica. Dalje dotična določba obravnava čas, kedaj da se pričanja služba šteti pri praktikantih. Pravnim praktikantom službena leta štejejo od tistega dne, kedar so napravili obljubo. Če bi ta ali oni ne bil za službo, bodi-si iz kterega-koli vzroka, se mu odpust iz službe naznani pismeno in ob enem navedó vzroki. Ob enem se dotični dekret naznani vsem deželnim nadsodnijam. Pravni praktikant, ki bi bil tako odpuščén, ima pravico, da se v 8 dneh pritoži.

Vnanje države.

Srbski minister zunanjih zadev, Garašanin izjavil se je gledó najnovejše komisije, ki bo imela presojevati pogoje in določevati mir med **Srbi** in **Bolgari**, da se ji bodo Srbi v vsem podali, če se ne bo kakoršen-koli tudi politični položaj primešaval. Kakor bi pa vojaška komisija mislila politične srbske strani dotikati se, se pa ne bodo nič več brigali za ukrepe velesil, ter bodo svojo pot hodili. Prav ravno tako mislijo postopati, če bi se Bolgari ne mislili vклонiti določbam mednarodne konference. No, kar se ravno Bolgarov tiče, se pač ni bati, da bi preveliko zmešnjavo delali, če se bode komisija le količkaj na nje ozirati hotla. Sploh pa Bolgari ne zahtevajo prav nič krivičnega. Prva njih srčna želja, je, da se Srbi iz Vidinske okolice popolnoma zgubé. Ta zahteva gotovo ni krivična. Neklicani so Srbi prišli, mesta si ne privojskovali, toraj naj vsaj prostovoljno odidejo. Kakor hitro bi se Bolgarom ta želja ne spolnila, bi se ali celó ne vdali ali pa se bodo vdali le prisiljeni zahtevam velesil za malo časa! Ker gotovo: Rajši bi si dali odtrgati dva ali tri okrožja ob turški meji, kakor pa vidinsko, ktero jim tako lepo ob veliki in mogočni Donovi leži.

Sedanje **angleško konservativno ministertvo** hoče se postaviti pred parlament v dolnji zbornici, da izve ali ima še zaupanje njeno ali ne. Kaj mu le to pomaga? Stari časi in staro ustavno življenje angleško na pol gosposko na pol meščansko pojema, hira in se smrti bliža. Današnji čas je tudi ondi spravil drug rod na površje, ki za staro angleško konstitucijo nima srca, pač pa čuti potrebo po priznanji pravic zasé in svoje zatirane sosedé. Ta rod so Irči, ki so v poslednjem času Veliki Britaniji toliko krvavega in nekrvavega dela dali. Kako se bodo le-ti sedaj konservativci sporazumeli, kterih ni še prav nič volja v kabinetu prostor napraviti liberalcem, tega do danes še nihče ne vé, to bode še le čas pokazal. Kakor se pa čuje, mislijo se konservativci zjediniti v eno skupino z zmernimi liberalci, s tistimi starimi Whigi, ki so prav za prav še vedno originalni zastopniki pravih prismojenih in prenapetih Angležev; kajti tudi zmerni liberalci za radikalne liberalce Gladstoneve barve ravno tako malo marajo, kakor za Gladstone samega. Če bi se tem obojim pridružili se Irči, potem bi bila krepka večina skupaj, s ktero bi moral vsakdo računati. Da so sedaj volitve proti stranki sedanjega kabineta izpadle, to na Angleškem prav nič ne pomeni, kajti ondi je to že stara navada, da morajo pri volitvah vladajočo stranko strmoglaviti in naj bi bili še tako zadovoljni z njo. Prav tako je sedaj s konservativno stranko. Ni se še dobro stol pod njo ogrel in že je ohranila Angležem Egipt, kterega je Gladstone že kar zavreči mislil. Na Egipt je pa navadno Anglež jako ponosen. V Aziji z Rusi so se homati je takoj vstavile, kakor hitro je prišel Salisbury na krmilo, t. j. Angleži so Rusom takoj tolikanj resno lice pokazali, da so Rusi sprevideli, da se brez velike nevarnosti še ne smejo v boj podajati z njimi, če nečejo sami svoji reči škodovati. Poleg tega so pa ravno konservativci v najnovejšem času pridobili državi jedno novo deželo, Birma namreč in pa njen kralj Tibav sta že oba v angleških rokah. Ker so si ravno konservativci svesti, koliko vspeha da imajo že za seboj, hočejo stopiti še enkrat pred parlament po zaupnico in prav nič ni dvomiti, da bi je ne dobili.

Izvirni dopisi.

Iz **Slavine**, 14. decembra. Pretečeni teden smo imeli tudi pri nas hudo burjo. V sredo popoldne

je jela pihati in mesti s snegom. Otroci iz šole ideči so jokali, in kar jih je iz daljnih vasi, eni tisti večer še domu niso mogli; stariši so jih prišli zvečer iskat v šolo. Ob slabem vremenu se pričanja že skoraj mrak, ko se šolski poduk končá; in kam pojde majhno otroče slabo oblečeno v snegu in burji, ko si še odraščeni skoraj ne upajo od ognjišča. Poleg tega je še strah pred volkovi, kterih je večkrat videti ponoči in tudi podnevi. Ni čuda, da se šola pri takih razmerah ljudem zameri, če se slabotni majhni otroci s kaznovanjem silijo vanjo. Imela bi zdravstvena komisija tudi tu kaj posla.

V četrtek je ves dan strašno medlo. Našli so na cesti med Prestraukom in Orehkom v snegu starega bereča, ki je bil že poprejšnji dan dan blizo Koč v snegu obležal; a ko so ga ljudje v hišo spravili in se je bil ogrel in spočil, je šel drugo jutro dalje proti Orehku, ter je zopet opešal. Peljali so ga v Matenjo vas, in tam je v soboto zjutraj umrl zaradi slabosti in premrazenja. Povedal je toliko še, da se piše Jernej Mohorčič, in je domá iz Škofelj, fare Vremske.

Vdeležba za sv. odpustke papeževga blagoslova je bila pri nas velikanska.

Z Dolenjskega, 14. decembra. „Dolenjske Novice“ prinašajo v 23. št. od 1. decembra med drugim tudi članek „O vstanovitvi zavoda za gluho-neme na Kranjskem“. Med drugim pišejo tako-le: „Tudi na Kranjskem se ne manjka gluho-nemih, posebno veliko jih je iz kmečkega stanú. Ti ostanejo navadno brez vsakega poduka in pripomoči dobrih ljudi. Ali hvala Bogu, Kranjska pa tudi ni brez milosrčnih mož, ki so veliko zapustili, da se vstanovi zavod za gluho-neme na Kranjskem. Omeniti mi je posebno treh taci dobrotnikov. Prvi in največi je ranjki Ribniški dekan Holzapfel, ki je zapustil za ta namen leta 1868 vse svoje premoženje. Bilo je takrat čez 80.000 gld. Razun njega sta še dva druga moža volila v ta namen, in sicer eden nekoliko tisoč goldinarjev. Od tedaj, ko so se vse tri vstanove za gluho-neme naložile, da nesó obresti, je preteklo ali bode preteklo v kratkem nekako dvajset let. Glavnica se je gotovo podvojila in bode sedaj znašala skupaj od vseh treh vstanov okoli 200.000 gld. Lep denar je to, — toda vendar še premajhen, da bi se vstanovil tak zavod.“

Jako potreba in čas je že, da se poskrbi tudi za te reveže. In ponudila se je med tem že tudi prilika. Kakor je bilo v tem listu že omenjeno, zapustil je blagorodni gosp. baron Tadej Merke, predsednik sodišču kupčijske zbornice na Dunaji, grad Slatenek, naj se porabi v kak dobrodelni namen. Imetje se je porabilo za stavbo vzgojevališča za deklice, ktero bodo vodile šolske sestre (de notre Dame). Poslopje je že popolnoma dodelano ter čaka svojega namena.

Že leta 1884 so se sestre ponudile slavnemu kranjskemu deželnemu odboru, da bi rade prevzele tudi poduk gluho-nemih deklic v tem zavodu. Tudi zastopništvo Šmihelske županije je pri avdijenci o priliki bivanja presvitlega cesarja na Kranjskem prosilo za to.

Vendar se bajé dotični odločivni krogi protivijo temu, češ, da se bode vstanovil zavod za gluho-neme v Ljubljani, kot središči dežele. Vsaj do sedaj še ni bilo odgovora na prošnjo omenjene občine.

Gledé na pedagogična načela, da se učenci kjer-koli je moči ločijo po spolu, to pa še tembolj pri takem zavodu, kjer dotični do višje dóbe svoje starosti ostajajo, in kjer se ne učé le raznih potrebnih vednost, ampak tudi raznih rokodelstev, s kterim si bodo zamogli sami kruh služiti ter tako postati koristni člani družine, — in gledé na to, da potrebujejo deklice drugačne vzgoje nego dečki, dalo bi se vsem vstreči. Naj dotičniki delajo na to, da se gluho-neme deklice sprejemajo v ta zavod, za dečke pa naj se sčasoma vstanovi jednaki zavod v Ljubljani.

Ako bi dotični krogi uslišali prošnjo Šmihelskega zastopništva, pričela bi se lahko šola za take nesrečne deklice že prihodnjo spomlad. Tudi imajo omenjene učiteljice postavno sposobnost za poduk gluho-nemih; menda jedine za slovenski jezik.

Tudi iz zdravstvenih vzrokov bi bilo to želeti; kajti blizo je jako zdrava pitna voda. Tudi okolica je zdrava, kar svedoči statistični izkaz umrlih leta 1884. Za Kamniškim okrajem (941) sledi precej Novomeški (1150).

Naj bi se na to ozirali oni, ki imajo odločivno besedo v tej zadevi.

Domače novice.

(Osobne vesti.) C. kr. vladni tajnik in vodja okrajnega glavarstva v Kamniku dr. Karl Rus postal je c. k. okrajni glavar ondi. C. k. okrajni komisar in prezidijalni tajnik pri tukajšnji c. k. deželni vladi, g. Friederich vitez Schwarz postal je c. k. vladni tajnik in odide v Postojno, kjer prevzame vodstvo okrajnega glavarstva. — Pravni praktikantje gg. Ivan Pirnat in Guido Visconti pri c. k. deželni sodnji v Ljubljani imenovana sta za auskultanta na Kranjskem, gg. Karol Regula pri c. kr. okrožni sodnji Celjski in Jakob Jare pri c. k. okrajni sodnji v Gornjem gradu pa za auskultanta na Štajarskem.

(Krajcarska podružnica „Narodnega Doma“ v Ljubljani.) Hvaležno smo se že pri priliki spominjali učiteljskega in trgovskega stanja, da se z marljivim trudom zanimata za pospeševanje našega blagega podjetja. Dolžnost naša je tudi spregovoriti nekoliko o prizadevanji krasnega spola. Žalibog, da Slovenci nimamo toliko narodno probujenega žensstva, kakor ga imajo nekateri drugi slovanski narodi, toda, kar ga imamo, to, rečemo lahko s ponosom, to stoji trdno in zasluži večjo posnemo. Ko smo svoje dni apelirali glede svojega podjetja na narodne Slovenke, naš poziv ni ostal nikakor brezuspešen. Ne le, da so, kakor povzemamo iz vrnenih nam razpečatenih knjižic, darovale že znatne doneske za zgradbo „Narodnega Doma“, ne le, da so, kot smo pred kratkim poročali, rodoljubne Vrhniške gospé knpile celo knjižico in da pridejo v kratkem za njimi rodoljubne Vrhniške gospice, — tudi 17 poverjenic imamo, ki aktivno in agitatorično delujejo za našo stvar. Čast in hvala tedaj našemu nežnemu spolu za njegovo trudoljubivo in prijazno pospeševanje naše ideje, ki naj bi, čim preje tem bolje, že skoro postala občešlovenska! Odbor.

(Pred porotniki) stal je včeraj dopoldne 18letni tesar Jože Strah zaradi hudodelstva uboja. 18. oktobra zvečer česnil je namreč s kolom Jakob Židana s tako silo po glavi, da ga je ubil. Dobil je šest let hude ječe in pa postil se bo vsak mesec enkrat.

(Razpisani ste): služba posipača na veliki cesti čez Hrušico v Postojnskem okraju proti plači 16 oziroma 18 ali 20 goldinarjev na mesec do 3. jan. Prosnje deželni vladi v Ljubljano. — Služba četrtega učitelja v Krškem stalno. Obrok mesec dni.

(Ker k občenemu zboru delniškega društva „Prvi narodni dom“ v Novem mestu) 15. septembra t. l. ni prišlo po pravilih predpisano število delničarjev, se odloči prihodnji občni zbor na nedeljo 20. decembra 1885 ob 6. uri zvečer v čitalnični dvorani v „Narodnem domu“, kamor se povabijo vsi delničarji s pristavkom, da vsak, ki se sam ne more udeležiti, vsaj podpisano pooblastilo pošlje. Predmeti so: I. Letno sporočilo; II. Račun; III. Sprememba pravil; IV. Sporočilo o naložbi gotovine in izposojilih; V. Volitev novega začasnega odbora. — Ob enem se naznani, da je dozdej vpisanih 129 delnic, od katerih je 44 popolnoma vplačanih, in da cela svota vplačanih doneskov znaša 3725 gld. 97 kr. Delničarji, ki svojih delnic še niso vplačali, se v drugič opomnijo, da doneske vsaj odsej redno vpošiljajo; če ne, se bo proti njim po pravilih in po čl. 220 trgov. zakona postopalo. Od vplačane svote je v Ljubljanski hranilnici naloženih na n. št. 147.449 200 gld., dozdejni stroški znašajo 66 gld. 33 kr., gotovine je v blagajnici 19 gl. 62 kr. in znesek 3440 gld. pa se je čitalničnemu društvu v Novem mestu za poplačevanje dolgov in stavbinih stroškov izposodil; za 2910 gld. je delniško društvo prejelo od čitalničnega društva dolžno pismo s pravico intabulacije. Za ostanek in za novo posojilo 460 gld., ktero je večina delničarjev pismeno dovolila, se bode prihodnjemu občenemu zboru predložilo dolžno pismo za odobrenje. Posojena svota se bode potem, ko se zadeva z obrtniškimi društvom v Ljubljani reši, vknjižila na poslopje „Narodni dom“, ktero je sodnijsko cenjeno nad 16000 gld. in na katerem je dozdej vknjiženih 6500 gld. in na ktero se bode za obrtniško društvo vknjižilo še 1450 gl., ako se sporazumljenje doseže, toraj za 7950 gld. — Ker dozdejni dohodki s tem, kar čitalnično društvo doplačuje, zadostujejo za plačevanje obresti in amortizacijo kapitala, bode s časoma čitalničnemu društvu mogoče, po amortizacijskem načrtu vsako leto nekoliko delnic poplačati; posebno, ako se delničarji za toliko časa odpovedo obresti oziroma do-

bička od vplačanih delnic, kolikor časa je treba za izvršitev amortizacije. Za to se poprosijo vsi delničarji, ki radi oddaljenosti omenjeno privolitev niso podpisali, da se obilno udeležé občenega zbora, ali vsaj pismeno objavijo svoje predloge do občenega zbora, ako se z načinom naložbe ne bi vjemali.

Dr. Albin Poznik, Janez Krajec, Adolf Pauser.

(Duhovske spremembe v Lavantinski škofiji.) V Mariboru je bil inštaliran novi mestni župnik za Slov. Gradec, č. g. Anton Šlander. — Celjske fare vikar postal je č. g. Josip Žičkar; drugi kaplan v Celji č. g. Ljudevit Hudovernik. Tretja kaplanija ostane začasno izpraznjena.

(Vabilo k božični veselici v Celji), ki se obhaja v četrto adventno nedeljo, t. j. 20. decembra popoldne ob 3. uri, v poslopji č. šolskih sester s petjem, prednašanjem in razdeljevanjem obutve in obleke med ubožne šolske otroke iz Celjske okolice. K tej slovesnosti so najvljudneje povabljeni vsi prijatelji šolske mladine, posebno pa vsi č. udje Celjskega katoliškega podpornega društva.

(Časnikarsko.) Ob novem letu začneta „Triester Ztg.“ in „Triester Tagblatt“ izhajati pod združenim skupnim vodstvom. Prva izhajala bo popoldne, drugi pa zjutraj ob 6. uri.

(Vožnja po Donovi) in vseh njenih stranskih rekah, toraj tudi po Savi vstavila se je zaradi ledú.

(Iz poštne hranilnice.) Vodstvo imenovanega zavoda je te dni razposlalo okrožnico z računom za mesec november. Ista priobčuje v uradnem delu tri ukaze gosp. ministra za trgovino; eden se tiče blagajnic po posameznih nabiralnicah, drugi omogočuje kako da jaz od svojega dolžnika zahtevani denar zamorem založiti v poštini hranilnici na Dunaji in v Budapešti ali pa pri katerem drugem javnem zavodu denarstvenem, tretji govori o novih tiskanicah za pošiljatve potom poštnega povzeta; te bodo namreč dobile posebno rubriko, v kateri odpošiljatelj lahko naznani, naj se povzeti denar ne nakazuje njemu, ampak naj se na njegovo ime zapiše kakor vlog v poštini hranilnici (na Dunaji ali v Budapešti) ali pa v katerem drugem zavodu denarstvenem. — Kar zadeva promet, to je v pretečenem mesecu bilo 241.991 vlog za 31.839.615 gold., izplači pa 88.165 za 29.432.787 gl. Od tega pride na VII. skupino (Tirol-Primorje-Dalmacija) 12.733 vlog za 1.916.020 gld. in 3730 vračil za 1.043.607 gl., a na VIII. skupino (Kranjsko-Štajarsko-Koroško) 17.141 vlog za 2.215.981 gld. in 3618 izplačil s 833.300 gld. Od 12. januarja 1883 vložilo se je 5.483.672krat v skupnem znesku 310.093.878 gl., izplačalo pa 1.361.937krat skupaj za 279.542.555 gl. — Vložnih knjižic je v prometu 489.547, med njimi 9104 s slovenskim tekstom. Zadnjih bilo je v oktobru že 9141, v septembru pa 9113; število knjižic vseh ostalih 7 jezikih je vzrastlo v razmeri proti mesecu oktobru. Ko bi bilo vsakemu slovenskemu vložniku mogoče dopovedati, da naj vsaj obresti pušča na pošti, tako mu ne bi bilo potrebno knjižice vračevati in s tem zavreči! Nemško-slovenskih knjižic so izdali 12.857, izplačali pa 3753, do konca oktobra se jih je zavrglo 3544 za november toraj pride 209 izplačanih in le 172 izdanih knjižic z duplikati vred! To ni dobro znamenje, ker spričuje, da si ubogi Slovenec ne more ravno veliko na stran devati. Sicer je pa tudi to resnica, da nekateri poštni uradniki nočejo izdajati slovenskih knjižic drugače, kakor na posebno zahtevanje, zaničujevaje večkratni ukaz poštnehranilničnega vodstva, ki naročuje vložnikom dajati knjižice s tekstom jezika vložnikovega. — Rentnih knjižic je 7868 za 4.199.800 gl. Sklepoma okrožnica priobčuje dva sestavka o „šolskih hranilnicah“.

Telegrami.

Zagreb, 15. dec. Danes dopoldne pričela se je končna obravnava proti poslancem Starčeviću, Grzaniču in Kumičiću. Zatoženci ne tajé, da bi ne bili kazali v besedah svoje nevolje do bana, dejansko se pa niso pregrešili nad njim. Edini Grzanič trdi, da je njegov podplat prišel z banom nekje v dotiko; drugi ljudje pa, ki so bili tistikrat zraven, trdijo, da to ni res, temveč se Grzanič s tem le bahati hoče.

Praga, 16. dec. V deželnem zboru utemeljeval je Plener včeraj svoj predlog na omejitev sodniških okrajev po narodnostih in pa o razširjanji volilne pravice na peta-

karje. Med govorom je strastno napadel Trojanov predlog, vlado in cesarskega namestnika. Cesarski namestnik je krepko zavračal napade na vlado in njegovo osebo, povdarjaje, da ni še nikdar zapustil postavnega in ustavnega stališča ravnopravnosti. Oba predloga (Plenerjev in Trojanov) izročila sta se posebnim komisijam obstoječim iz petnajstih mož. Nadškof Schönborn je obnovil lanski Clamov predlog glede učenja jezikov in pristavil zahtevo, da bi se vpeljal poduk v krščanskem nauku na veliki realki.

Sofija, 15. dec. Velesile vprašale so v skupnem pismu bolgarsko vlado, ali bode hotela priznati vojaško komisijo.

Sofija, 16. dec. Včeraj izročilo se je bolgarsko pismo zastopnikom velesil, z opombo, da Bolgari sprejmó vojaško komisijo in izražajo željo in nado, da se bode komisija ozirala na bolgarske zmage, kolikor se bode to ravno spodobilo.

Bolezni vsake vrste, posebno pa bolehní živci, epilepsija, slab želodec, zvonjenje in trganje po ušesih, slab posluš, bolezen v glavi, migrena, bledica in hromost ozdravljajo se na slavnoznani zasobni kliniki „Freisal“ v Solno-gradu. Pri bolnikih, ki so bolehní na pljuéh in pri nadušljivih dosegli so se ondi že v štirih tednih čudoviti vspehi. Kdor želi več zvedeti, obrne naj se na omenjeno kliniko in priloži marko za odgovor. (6)

Tuji.

14. decembra.

Pri **Matiču**: Herz in Grabner, trgovec, z Dunaja. — Schrans, nadgojzdar, iz Ribnice.

Pri **Slonu**: Baron Schwegel, z Bleda. — Emil Wertheimer, fabrikant, z Dunaja. — Adolf Harsdnyi, zasebnik, z družino, iz Budapešte. — Gustav vitez Vicari, zasebnik, iz Briksna. — Ljudevit Brodjočin, zasebnik, iz Zagreba. — J. Pastore, trgovec, iz Genove.

Pri **Bavarskem dvoru**: Jurij Nussa, lesni trg., iz Trsta. — Gašpar Brenčič, zasebnik, iz Müllstadta. — Kralič, mesar, iz Celovea. — Antonija Prekoršek, kuharica, iz Celja. — Luka Kmet, posestnik, iz Škofje Loke.

Pri **Južnem kolodvoru**: Josip Jázbec, strojevodja, iz Brucka.

Dunajska borza.

(Telegrafčno poročilo.)

16. decembra.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	82 gl. 75	kr
Sreberna „ 5% „ 100 „ (s 16% davka)	83 „ 40	„
4% avstr. zlata renta. davka prosta	108 „ 95	„
Papirna renta. davka prosta	100 „ —	„
Akcije avstr.-ogerske banke	74 „ —	„
Kreditne akcije	294 „ 75	„
London	125 „ 80	„
Srebro	— „ —	„
Francoski napoleond.	9 „ 98	„
Ces. cekini	5 „ 97	„
Nemške marke	61 „ 80	„

Ravnokar je izšla ter se dobiva v **Katoliški Bukvarni v Ljubljani** knjiga:

Kmetom v pomoč.

Narodno-gospodarska razprava.

Spisal

(18) **IVAN BELEC,**
župnik.

Knjiga obsega 9 pól v osmerki. — Cena ji je 25 kr., po pošti 5 kr. več, kdor jih vzame deset skupaj, dobi najjeto brezplačno.

Franc Christofov (9)

leskeči lak za
tlak po sobah
brez duhá,
tudi se takoj posuši.

Se vsled svojih dobrih lastnosti in zaradi svojega lahkega dela posebno priporoča tistemu, kdor si hoče sam tla položiti (lakirati.) Soba je že v dveh urah za rabo. Dobi se v raznih barvah, ter pokrije tlak kakor vsaka oljnata barva, ali pa le samo leskeč brez vsake barve.

Uzorni namaz in poduk za rabo dobiva se po zalogah.

Franc Christof,
Berolin in Praga,

izumnik in edini izdelovatelj pravega leskečega laka za tlak po sobah.

Edino pooblaščená zaloga za Ljubljano in okolico pri **Jan. Luckmannu.**